

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.spn@regeringskansliet.se
Dnr: LI2023/03666

Yttrande över promemorian *Kravet på anmälan för komplementbostadshus och inredning av ytterligare en bostad i ett enbostadshus ska tas bort (LI2023/03666)*

ICOMOS är ett internationellt expertnätverk för professionella inom kulturarvssektorn med övergripande syfte att främja bevarande och förmedling av det materiella och immateriella kulturarvet, såväl nationellt som internationellt. ICOMOS är rådgivande organ till Unesco i frågor som rör världsarv.

Bakgrund

Förslaget riktar sig mot den som vill uppföra eller bygga till ett komplementbostadshus, ändra en komplementbyggnad till ett komplementbostadshus eller inreda ytterligare en bostad i ett enbostadshus.

Promemorian har tagit sin utgångspunkt i Byggloutredningens förslag *Ett nytt regelverk för bygglov* (SOU 2021:47) och tillkännagivandet från riksdagen att regeringen inte bör gå vidare med detta förslag.

Regeringen har istället utrett möjligheten att under åtminstone en försöksperiod låta såväl komplementbyggnader som komplementbostadshus upp till en viss angiven storlek få uppföras utan krav på bygglov eller bygganmälan (bet.2021/22:CU12 punkt 6, rskr. 2021/22:179).

Yttrande

ICOMOS Sverige avstyrker Landsbygds- och infrastrukturdepartementets promemoria i sin helhet.

- ICOMOS understryker att förslaget kommer att försvåra för kommuner att efterleva kraven i plan- och bygglagen (PBL). Byggnader som är särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får enligt PBL inte förvanskas. Kopplat till kulturvärden gäller det främst kraven på anpassning, hänsyn och varsamhet samt framför allt förbud mot förvanskning enl. PBL 8 kap. 13§. Förslaget riskerar i förlängningen att få negativa konsekvenser för kulturvärden hos bebyggelse, bebyggelseområden och tomter, något som är i strid mot lagen och allmänna intressen.

- ICOMOS framhåller att en god byggnadskultur främjas av att byggnation sker med kvalitativa tekniska underlag (ritningar och beräkningar), kännedom om platsen som ska bebyggas (dialog med kommun och grannar) och förutsägbarhet (för sig själv och andra).
- ICOMOS anser att förslaget att ta bort anmälningsplikten för uppförande, tillbyggnad eller ändring av komplementbostadshus, men behålla anmälningsplikten för vattenförsörjning, ventilation, avlopp etc. innebär en oförutsägbar byggprocess för byggherren. Utredningens uppfattning om förenklingspotentialen i att ta bort ritningsunderlag vid byggande är därmed missledande eftersom det för de flesta komplementbostadshus ändå måste göras en anmälan avseende de tekniska funktionerna, och därefter invänta startbesked. För att ta fram lösningar kring de tekniska funktionerna krävs ritningsunderlag. Det underlättar med ett ritningsunderlag som visar fasadutformning, rumsfördelning, takhöjd, rörelsemönster etc. för att kunna förutsäga luftflöden, brandskydd, VA-system m.m. Det är betydligt enklare och billigare att ta fram ett ritningsunderlag som grund för tänkta åtgärder, än att ändra i efterhand efter tillsyn.
- ICOMOS invänder mot förslaget att ta bort anmälningsförfarandet som i stället förutsätter att byggsäkerheten garanteras genom kommunens rätt till tillsyn. Förslaget får som konsekvens att kostnaden flyttas från byggherren till skattebetalarna. Det strider mot en sedan länge inarbetad princip om att byggkostnaden ska bäras av den som bygger och inte belasta det allmänna.

För ICOMOS svenska nationalkommitté

Stockholm 2024-03-10

Ulrika Mebus
Ordförande
ulrika.mebus@icomos.se